

RUMA web -sovellus - Käyttöohje

Sisällys

1. Kirjautuminen	2
2. RT-ilmoitukset -näkyvä.....	4
2.1. RT-ilmoitukset listan suodatus	4
2.2. RT-ilmoitukset -lista	4
2.3. Uuden RT-ilmoituksen luonti	4
3. LR-ilmoitukset -näkyvä.....	5
3.1. LR-ilmoitukset listan suodatus.....	5
3.2. LR-ilmoitukset -lista	5
3.3. Uuden LR-ilmoituksen luonti	5
4. Ratatyöilmoitus	6
4.1 Uuden RT-ilmoituksen ja työnosien luonti.....	6
4.2 RT-ilmoituksen sisältö ja kentät	6
4.3 Kohteen valinta ja sijainnin määrittäminen	9
4.4 RT-ilmoituksen muokkaaminen, tallentaminen ja lähettäminen.....	9
5. Liikenteen rajoite -ilmoitus.....	10
5.1 Uuden LR-ilmoituksen luonti	10
5.2 LR-ilmoituksen sisältö ja kentät.....	10
5.3. Kohteen valinta ja sijainnin määrittäminen.....	11
5.4. LR-ilmoituksen muokkaaminen, tallentaminen ja lähettäminen	11
6. Kartan käyttö ja kohteen valinta	13
6.1 Vaihtaminen Kartta- ja Kaavio -näkyvien välillä	13
6.2 Kartan ja kaavion käyttö kohteita määritettäessä.....	13
6.2.1 Liikennepaikkojen ja -välien valitseminen	13
6.2.2 Tunnusvälien valitseminen.....	13
6.2.3 Elementtien valitseminen	14
6.2.4 Usean tunnusvälin ja elementin valinta kerrallaan lassoamalla	14
6.2.5 Yksittäisen raiteen valinta useampiraiteisella liikennepaikkavälillä	15
6.2.6 Reittityökalun käyttö reitin kuvaamisessa	15
6.2.7 Työn kohteeseen valittujen tunnusvälien ja elementtien poistaminen.....	16
6.3 Elementtityypin korostaminen kartalla ja valinta	16
6.4 Elementtien ja liikennepaikkojen haku kartalta	16
6.5 Kartta- ja kaavionäkymän lähentäminen ja loitontaminen.....	17

RUMA 0.1.0 RT-ilmoitukset LR-ilmoitukset D1 RumaVastaava ?

Ratatyöilmoitukset

ID	Tila	Tunnus	Työnosat	Kuvaus ja kalusto	Suunniteltu aloitus	Muokattu
100001	<input type="button" value="Lähetetty"/>	-	1 Hamina	Vaihdehuolto	Ke 28.02.2018	01.03 12:11 D1 RumaVastaava
100002	<input type="button" value="Luonnos"/>	-	1 Kouvola	Vaihteiden rasvaus	Ke 28.02.2018	01.03 12:10 D1 RumaVastaava

RUMA 0.1.0 RT-ilmoitukset LR-ilmoitukset D1 RumaVastaava ?

Uusi ratatyöilmoitus

Työnosat

1 To 01.03.2018 30min

Lisää kohde... (esim pataimo, pto - vaa, v00)

Työn kohteet*

El kohteita valittu

Kuvaus

Suunniteltu aloituspäivä*

01.03.2018

Luvan minimipituus*

0 h 30 min

Liikennöinti keskeytettävä*

Kyllä Ei

Sisältää tulttyötä*

Kyllä Ei

Suunniteltu työrajo alkua (klo)

Vikailmoitusnumero

Ennakkoilmoitukset

1. Kirjautuminen

Kirjautuminen RUMA Web -sovellukseen

RUMAn verkkosovelluksen käyttö vaatii kirjautumisen henkilökohtaisilla tunnuksilla, joille on määritetty ratatyövastaavan oikeudet. Tunnuksia hallitsee Liikennevirasto. Kirjautuaksesi RUMAan, kirjoita käyttäjätunnus ja salasana, ja paina tämän jälkeen **Kirjaudu sisään**.

Mikäli kirjautuminen ei onnistu, varmista että tunnus ja salasana on kirjoitettu oikein, ja että sinulla on riittävät oikeudet käyttää RUMA Web -sovellusta.

Käyttäjätunnus

Salasana

Kirjaudu sisään

Uloskirjautuminen RUMAsta

Uloskirjautuminen tapahtuu RUMA web-käyttöliittymän oikeasta yläreunasta löytyvästä ovi kuvakkeesta

2. RT-ilmoitukset -näkyvä

Ratatyöilmoitukset-näkyväsiin siirrytään selaimen yläreunan valikosta kohdasta **RT-ilmoitukset**.

2.1. RT-ilmoitukset listan suodatus

RT-ilmoituslistaa voi suodattaa seuraavilla valinnoilla:

Nykyiset	Menneet	Nimetyt pohjat	Vain omat	Kaikki	Suodata...
----------	---------	----------------	-----------	--------	------------

- **Nykyiset/Menneet:** Nykyiset ja menneet RT-ilmoitukset.
- **Nimetyt pohjat:** Käyttäjä voi tallentaa RT-ilmoituksen pohjaksi usein toistuvista ratatöistä. Valmista pohjaa voi näin käyttää uutta RT-ilmoitusta luotaessa.
- **Vain omat:** Omat ratatyöilmoitukset, eli ilmoitukset jotka on itse luonut tai joissa on itse ratatyövastaavana.
- **Kaikki:** Kaikki oman organisaation ratatyöilmoitukset.
- **Suodata...:** Haku-kenttä, johon voi syöttää tekstiä, jonka mukaan RT-ilmoitukset listaa suodatetaan.

2.2. RT-ilmoitukset -lista

Listalta voi selata luotuja RT-ilmoituksia. Seuraavalle listasivulle siirrytään listan alareunasta. Listalla näkyvät suodatusten mukaiset RT-ilmoitukset. Listalla näkyvät vain oman organisaation RT-ilmoitukset. RT-ilmoituksen tietoja siirrytään tarkastelemaan klikkaamalla halutun ilmoituksen riviä listassa.

ID	Tila	Tunnus	Työnosat	Kuvaus ja kalusto	Suunniteltu aloitus	Muokattu	Muokkaaja
----	------	--------	----------	-------------------	---------------------	----------	-----------

- **ID:** RT-ilmoituksen ID, esim. 100001
- **Tila:** RT-ilmoituksen tila, esim. "luonnos", "lähetetty".
- **Tunnus:** Ratatyön yksilöivä tunnus (4x xxx). Jos tunnusta ei ole vielä annettu, kenttä on tyhjä.
- **Työnosat:** Työnosien numerot, sekä sijainnit liikennepaikka ja -väli tarkkuudella.
- **Kuvaus ja kalusto:** RT-ilmoituksen kuvaus. Jos koko kuvausta ei mahduta näyttämään, näytetään vain kuvauksen alku.
- **Suunniteltu aloitus:** Ajanhetki, jolloin ratatyö on suunniteltu aloitettavaksi.
- **Muokattu:** Koska viimeksi muokattu
- **Muokkaaja:** Kuka käyttäjä muokannut viimeksi

2.3. Uuden RT-ilmoituksen luonti

Luodaksesi uuden RT-ilmoituksen, valitse oikeasta yläreunasta painike **Luo uusi ratatyöilmoitus**. Tämän jälkeen aukeaa tyhjä ilmoituslomake täytettäväksi. Kun RT-ilmoitus on luotu, se tallennetaan luonnokseksi **Tallenna**-painikkeesta. Luonnokseksi tallennettu lomake lähetetään **Lähetä**-painikkeesta liikenteenohjaukselle.

Luo uusi ratatyöilmoitus

3. LR-ilmoitukset -näkyvä

Liikenteen rajoitus -ilmoitukset -näkyvään siirrytään selaimen yläreunan valikosta kohdasta LR-ilmoitukset.

3.1. LR-ilmoitukset listan suodatus

LR-ilmoituslistaa voi suodattaa seuraavilla valinnoilla:

- **Nykyiset/Menneet:** Nykyiset ja menneet LR-ilmoitukset
- **Vain omat/Kaikki:** Itse luodut rajoitteet
- **Suodata...:** Haku-kenttä johon voi syöttää tekstiä, jonka mukaan listaa suodatetaan.

3.2. LR-ilmoitukset -lista

Listalta voi selata luotuja LR-ilmoituksia. Seuraavalle listasivulle siirrytään listan alareunasta. Listalla näkyvät suodatusten mukaiset LR-ilmoitukset. LR-ilmoituksen tietoja siirrytään tarkastelemaan klikkaamalla halutun ilmoituksen riviä listassa.

ID	Tila	Rajoite	Sijainti	Lisätiedot	Alkaa	Muokattu	Muokkaaja
----	------	---------	----------	------------	-------	----------	-----------

- **ID:** LR-ilmoituksen ID, esim. 100001
- **Tila:** Rajoitteen tila, esim. "luonnos", "lähetetty"
- **Rajoite:** Rajoitteen tyyppi, esim. "Tilapäinen nopeusrajoitus"
- **Sijainti:** Sijainti liikennepaikka ja -väli tasolla. Tarkempi sijainti selviää avaamalla rajoitteen.
- **Lisätiedot:** Rajoitteen lisätiedot
- **Alkaa:** Rajoitteen alkupäivämäärä ja kellonaika
- **Muokattu:** Koska on viimeksi muokattu, pvm ja klo
- **Muokkaaja:** Kuka on viimeksi muokannut

3.3. Uuden LR-ilmoituksen luonti

Uusi LR-ilmoitus luodaan oikean yläreunan **Luo uusi LR-ilmoitus** -painikkeesta. Painikkeen painaminen avaa listan, josta valitaan rajoitteen tyyppi, esim. "Tilapäinen nopeusrajoitus". Tämän jälkeen aukeaa tyhjä rajoitelomake täytettäväksi. Kun LR-ilmoitus on luotu, se tallennetaan luonnokseksi **Tallenna**-painikkeesta. Luonnokseksi tallennettu lomake lähetetään **Lähetä**-painikkeesta liikenteenohjaukselle.

- Suljettu liikennöinniltä
- Suljettu sähkövetokalustolta
- Tilapäinen nopeusrajoitus
- Akselipaino max
- JKV-rakennusalue
- Muu

4. Ratatyöilmoitus

4.1 Uuden RT-ilmoituksen ja työnosien luonti

Uuden RT-ilmoituksen luonti

Luo uusi ratatyöilmoitus

Siirry yläreunan valikosta **Ratatyöilmoitukset** -sivulle ja paina oikeassa yläreunassa olevaa **Luo uusi ratatyöilmoitus** -painiketta. Painike avaa näytön vasempaan reunaan uuden tyhjän RT-ilmoituslomakkeen, ja sen oikealle puolelle kartta-näkymän.

Uuden työnosan luonti

Lisää työnosa ▾

Uusi työnosa

Ennakoilmoituksen pohjalta

Vikailmoituksen pohjalta

- **Tyhjä uusi työnosa:** Luo ensiksi uusi RT-ilmoitus, tai siirry luodun RT-ilmoituksen **Työnosat**-osioon. Uusi työnosa luodaan **Lisää työnosa**-painikkeella valitsemalla **Uusi työnosa**.
- **Luonti ennakoilmoituksen pohjalta:** Paina **Lisää työnosa** -painiketta ja valitse kohta **Ennakoilmoituksen pohjalta**. Valinta avaa listan ennakoilmoituksista. Listaa voi suodattaa ennakoilmoituksen numerolla. Valitse listalta ennakoilmoitus, jonka pohjalta työnosa luodaan. RUMA esitäyttää työnosan tietoja, tarkasta tiedot.
- **Luonti vikailmoituksen pohjalta:** Paina **Lisää työnosa** -painiketta ja valitse kohta **Vikailmoituksen pohjalta**. Valinta avaa listan vikailmoituksista. Listaa voi suodattaa tilirataosanumerolla. Valitse listalta vikailmoitus, jonka pohjalta työnosa luodaan. RUMA esitäyttää työnosan tietoja, tarkasta tiedot.

Luodun työnosan muokkaaminen

Työnosaa pääsee muokkaamaan **Kynä**-kuvakkeesta.

Ennakoilmoituksen lisääminen työnosalle jälkikäteen

Ennakoilmoitukset

Lisää ennakoilmoitus

Ennakoilmoitusnumeroita voi lisätä työnosalle **Lisää ennakoilmoitus** -painikkeella

4.2 RT-ilmoituksen sisältö ja kentät

Yleiset

- **ID:** RT-ilmoituksen ID, esim. "100010".

- **Versio:** RT-ilmoituksen versionumero. RT-ilmoituksen muutokset ja muokkaajat tallentuvat **versiohistoriaan**. Versiohistorian saa näkyviin painamalla versionumeroa.
- **Tila:** RT-ilmoituksen tila (esim. Luonnos, Lähetetty, Aktiivinen).
- **Muokkaaja ja ajankohta:** RT-ilmoituksen alkuperäinen laatija, sekä mahdollinen muokkaaja ja muokkaajat, sekä muokkausajankohdat löytyvät ilmoituksen **versiohistoriasta**.

Työnosat

Työnosat

1	(Torkkeli) - (Talviainen) Ti 20.02.2018 30min	
2	Talviainen Ti 20.02.2018 30min	
3	(Talviainen) - (Länkipohja) Ti 20.02.2018 30min	

Ratatyöilmoitus sisältää työnosat, joissa on kuvattu työn kohteet. RT-ilmoituksessa voi olla yksi tai useampi työnosat. Ratatyötä suunniteltaessa RUMAssa, pilko työ työnosilla mahdollisimman järjestyksessä kokonaisuuksiin, koska tämä nopeuttaa lupamenettelyä. Ratatyölupaa pyydetään yhdelle tai useammalle työnosalle kerrallaan. Myös RUMA-mobiilisovelluksella tehtävä kapasiteettikysely tehdään yhdestä tai useammasta RT-ilmoituksen työnosasta.

Työnosat sisältää seuraavat tiedot (*pakolliset tiedot merkitty tähdellä):

- **Työn kohteet*:**
  - Listaus työn kohteeseen kuuluvista liikennepaikoista, liikennepaikkaväleistä, tunnusväleistä ja rataelementeistä.
  - Kohteita voi lisätä työnosalle joko kirjoittamalla ne **Lisää kohde** -kenttään, tai valitsemalla ne kartalta.
  - Valitut kohteet korostetaan kartalla punaisella värillä.
  - Katso lisätietoja luvusta **6: Kartan käyttö ja kohteen valinta**.

Työn kohteet *

Vuojoki ✕

E602 - P602 (602) ✕

Tulityön vaara-alue

Vuojoki ✕

E601 - P601 (601) ✕

- **Tulityön vaara-alue:**
  - Mikäli työnosaan liittyy tulityön vaara-alue, määritetään se valitsemalla **Lisää kohde** -kentän perässä oleva **Tulityö**-kuvake aktiiviseksi .
  - Kun ikoni on aktiivinen, tulityön vaara-alue määritellään valitsemalla vaara-alueeseen kuuluvat tunnusvälit ja elementit joko kirjoittamalla ne **Lisää kohde** -kenttään, tai valitsemalla ne kartalta.
- **Kuvaus:** Työnosassa tehtävän työn otsikko / lyhyt kuvaus
- **Suunniteltu aloituspäivä*:** Koska työnosa on suunniteltu tehtäväksi
- **Luvan minimipituus*:** Työn tekemiseen vaadittavan RT-luvan pituus minimissään
- **Liikennöinti keskeytettävä*:** Tieto, onko liikenne keskeytettävä
- **Sisältää tulityötä*:** Tieto, sisältääkö työnosa tulityötä. Jos työnosalle määrittää tulityön vaara-alueen, tämä tulee automaattisesti valituksi.
- **Suunniteltu työrako alkaa (klo):** Työraon suunnittelun aloitushetken kellonaika
- **Vikailmoitusnumero:** Mikäli työhön liittyy vikailmoitusnumero, lisätään sen numero tähän. Jos työnosa luodaan vikailmoituksen pohjalta, vikailmoituksen numero täyttyy kenttään automaattisesti.
- **Ennakoilmoitukset:** Mikäli työhön liittyy ennakoilmoitus, lisätään sen numero tähän. Jos työnosa luodaan ennakoilmoituksen pohjalta, ennakoilmoituksen numero täytetään automaattisesti.

Kun työnosan tiedot on syötetty, paina **OK**-painiketta. Painiketta ei voi painaa, jos työnosalta puuttuu pakollisia tietoja, tai tietoa on syötetty virheellisessä muodossa.

Ratatyön tiedot

- **Ratatyön yksilöivä tunnus:** RT-ilmoitus saa ratatyön yksilöivän tunnuksen (4x xxx), kun ratatyö aktivoidaan RUMA-mobiilisovelluksesta.
- **Ratatyön kuvaus, suojaaminen, turvaaminen ja käytettävä kalusto*:** Tekstikenttä, johon kuvataan ratatyön sisältö, sekä ratatyössä käytettävä kalusto ja muut tarpeelliset tiedot. Lisäksi tähän kirjataan ratatyön suojaaminen ja turvaaminen.

Ratatyövastaavat

Ratatyövastaavan yhteystiedoista käy ilmi ratatyövastaavan nimi, yhteystieto ja varayhteystieto. Jos ratatyövastaava vaihtuu työn aikana, on työhön liittyvät ratatyövastaavat listattava tähän. Ratatyövastaavia lisätään ratatyölle **Lisää vastaava** -painikkeesta.

- **Nimi:** Ratatyövastaavan nimi
- **Yhteys:** Ensisijainen yhteystieto
- **Varayhteys:** Varayhteystieto, millä liikenteenohjaus saa RTV:n kiinni, jos ensisijainen yhteys ei toimi

Ratatyöhön ja -ilmoitukseen liittyvät asiakirjat ja merkinnät

Mikäli RT-ilmoitukseen liittyy muita asiakirjoja tai merkintöjä, mainitaan ne RT-ilmoituksella ruksaamalla ne listalta. **Asiakirjat ja merkinnät** -listan ruksattavat dokumentit:

- **Nopeusrajoitussuunnitelma**
- **Nopeusrajoituksen poistosuunnitelma**
- **Jännitekatkoilmoitus**
  - **Jännitekatkotunnus:** Jännitekatkotunnus syötetään erilliseen kenttään, joka tulee näkyväksi sitten, kun **Asiakirjat ja merkinnät** -listalta on ruksattu kohta **Jännitekatkoilmoitus**.

- **Ratatyövastaavien vuorolista**
- **Liikenneturvallisuuksuunnitelma**
- **Liikenteen rajoite -ilmoitus**

Liikenteen rajoite -ilmoitukset

RT-ilmoitukseen linkitetyt LR-ilmoitukset näkyvät **Liikenteen rajoite -ilmoitukset** -osiossa listattuna allekkain. RT-ilmoitus on tallennettava luonnokseksi, ennen kuin siihen voi linkittää LR-ilmoituksia.

Uuden LR-ilmoituksen voi luoda painikkeesta **Luo uusi LR-ilmoitus**.

4.3 Kohteen valinta ja sijainnin määrittäminen

Kohteita voi lisätä työosalle joko kirjoittamalla ne **Lisää kohteet** -kenttään, tai valitsemalla ne kartalta hiirellä klikkailemalla. Valitut kohteet värjäytyvät punaisella.

Katso lisätietoja kohteen valinnasta löytyy luvusta **6: Kartan käyttö ja kohteen valinta**.

4.4 RT-ilmoituksen muokkaaminen, tallentaminen ja lähettäminen

Tallenna: Tallentaa RT-ilmoituksen. RT-ilmoituksen voi tallentaa vasta kun kaikki sen pakolliset tiedot on täytetty. Tallennetun RT-ilmoituksen voi lähettää liikenteenohjaukseen *Lähetä*-painikkeesta.

Tallenna ja lähetä: Tallentaa RT-ilmoituksen ja lähettää sen liikenteenohjaukseen.

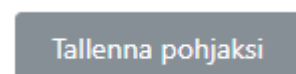
Muokkaa: Tallennetun RT-ilmoituksen muokkaaminen.

Lataa PDF: RT-ilmoituksesta luodaan PDF-dokumentti, joka sisältää kaaviokuvan ratatyöalueesta. Jos RT-ilmoituksesta on otettu PDF-dokumentti, näkyy PDF-painikkeen perässä tästä merkkinä väkänä . Dokumentin viimeisimmän lataus ajankohdan saa näkyviin, kun kursorin siirtää painikkeen kohdalle.

Lähetä: Lähettää RT-ilmoituksen liikenteenohjaukseen. Vain lähetetyn RT-ilmoituksen voi *aktivoida*. Liikenteen ohjaus voi hylätä RT-ilmoituksen, jolloin se palaa takaisin *Luonnos*-tilaan.

Palauta luonnokseksi: Palauttaa liikenteenohjaukseen lähetetyn RT-ilmoituksen takaisin *luonnokseksi*.

Poista: Poistaa RT-ilmoituksen luonnoksen. RT-ilmoitusta ei voi enää poistaa, jos siitä on otettu pdf, tai se on lähetetty liikenteenohjaukseen ja ratatyö on aktivoitu.

Tallenna pohjaksi: Usein toistuvan ratatyön ratatyöilmoituksen voi tallentaa pohjaksi, jota voidaan tarvittavin muutoksin käyttää myöhemmin uudestaan. Tallennetut pohjat löytyvät **RT-ilmoitukset** -näkymän kohdasta **Tallennetut pohjat**.

5. Liikenteen rajoite -ilmoitus

5.1 Uuden LR-ilmoituksen luonti

Rajoitteen luonti

Siirry yläreunan valikosta Liikenteen rajoite -ilmoitukset -sivulle ja paina oikeassa yläreunassa olevaa *Luo uusi LR-ilmoitus* -painiketta.

Painike avaa esivalintalistan, josta valitaan luotavan rajoitteen tyyppi, esim. "Tilapäinen nopeusrajoitus".

Tämän jälkeen näytön vasempaan reunaan avautuu uusi tyhjä LR-ilmoituslomake, ja sen oikealle puolelle kartta-näkymä sijaintivalintojen tekoa varten.

Täyttäminen ja tallentaminen

LR-ilmoitukseen on täytettävä pakolliset tiedot (merkitty tähdellä *), ennen kuin LR-ilmoituksen voi tallentaa.

Lähtettäminen liikenteenohjaukseen

Tallennettu LR-ilmoitus pitää lähettää (joko "Lähetä"-painike, tai "Tallenna ja lähetä"-painike), jotta se menee liikenteenohjaukseen.

5.2 LR-ilmoituksen sisältö ja kentät

Kentät

- **ID:** Ilmoituksen ID-tunniste
- **Tila:** Ilmoituksen tila, esim. luonnos, lähetetty
- **Versio:** Ilmoituksen versio. **Versiohistorian** saa auki painamalla versionumeroa.
- **Ilmoittaja*:** Ilmoittajan nimi ja yritys.
- **Puhelinnumero*:** Ilmoittajan yhteystieto.
- **Alkamisaika* ja aika:** Päivämäärä ja kellonaika, jolloin LR-ilmoitus astuu voimaan, pakollinen tieto.
- **Suunniteltu päättymispäivä* ja aika:** Rajoitteen suunniteltu päättymispäivämäärä ja kellonaika. Rajoite päättyy kuitenkin vasta sitten kun se päätetään.
- **Nopeusrajoitukset*:** Jos rajoitteen tyyppi on nopeusrajoitus, rajoitukset määritellään tässä. Tämä valinta näkyy vain "Tilapäinen nopeusrajoitus" -tyyppiselle rajoitteelle.
- **Sijainti*:** Jos rajoitteen tyyppi on jokin muu, kuin nopeusrajoitus, sijainti määritellään tässä. Tämä valinta näkyy, jos rajoituksen tyyppi ei ole "Tilapäinen nopeusrajoitus".
- **Rajoitteet tyyppi*:** Rajoituksen tyyppi täytetään rajoitetta luodessa esivalinnan mukaan, esim. "Akselipaino max", "Tilapäinen nopeusrajoitus", "JKV-rakennusalue" jne.
- **Ratatyöilmoitus:** Jos liikenteenrajoite liittyy ratatyöilmoitukseen, voi RT-ilmoituksen linkittää LR-ilmoitukseen tästä.
- **Akselipaino max (t)*:** Jos rajoitteen tyyppi on akselipainomaksimi, rajoitus määritetään tässä.
- **Lisätiedot*:** LR-ilmoitukseen kuvaus ja siihen liittyvät lisätiedot kirjataan tähän tekstikenttään.

Nopeusrajoitukset

Mikäli rajoitteen tyyppi on "Tilapäinen nopeusrajoitus", rajoitteen sijainnit ja suuruudet määritetään Nopeusrajoitukset -valinnassa.

(Hanala) - (Kerava) ✕

🕒 40 km/h ▾ 📍 24+0000 - 25+0000 (Itäisin) ⊕ ☐ Merkit ☐ Baliisit ✕
🕒 40 km/h ▾ 📍 24+0000 - 25+0000 (IKR) ⊕ ☐ Merkit ☐ Baliisit ✕
🕒 40 km/h ▾ 📍 24+0000 - 25+0000 (Läntisin) ⊕ ☐ Merkit ☐ Baliisit ✕
🕒 40 km/h ▾ 📍 24+0000 - 25+0000 (LKR) ⊕ ☐ Merkit ☐ Baliisit ✕

- **Nopeusrajoituksen suuruus:** valitaan valmiista valintalistasta klikkaamalla halutun suuruinen nopeusrajoitus 🕒 50 km/h ▾
- **Sijainti ja kilometriväli:** määritetään valitsemalla 1) kartalta ne tunnusvälit, joiden alueelle rajoite ulottuu, ja 2) tämän jälkeen raidetiedon perässä olevasta km-merkistä ⊕ supistamalla rajoitus tarkempiin kilometreihin avautuvan km-määritysohjeen avulla

(Kerava) - (Vuosaari) ✕

🕒 20 km/h ▾ 📍 P515 - P917 (Linja) ⊕ ☐ Merkit ☐ Baliisit ✕
<input type="text" value="34+0000"/> > <input type="text" value="35+0000"/> <input type="button" value="OK"/>

- **Merkit ja baliisit:** tieto on ruksattavissa rajoitteen perässä oleviin valintalaatikoihin Merkit Baliisit

Sijainti

Mikäli rajoite on muu, kuin "Tilapäinen nopeusrajoitus" -tyyppinen, rajoitteen sijainti määritetään Sijainti -valinnassa. Sijainti määritetään valitsemalla kartalta ne tunnusvälit, joiden alueelle

rajoite ulottuu. Raidetiedon perässä olevasta km-merkistä ⊕ pystyy rajoituksen tarkentamaan tarkempiin kilometreihin.

5.3. Kohteen valinta ja sijainnin määrittäminen

Katso lisätietoja luvusta **6: Kartan käyttö ja kohteen valinta.**

5.4. LR-ilmoituksen muokkaaminen, tallentaminen ja lähettäminen

Tallenna: Tallentaa LR-ilmoituksen. LR-ilmoituksen voi tallentaa vasta kun kaikki sen pakolliset tiedot on täytetty. Tallennetun LR-ilmoituksen voi lähettää liikenteenohjaukseen *Lähetä*-painikkeesta.

Tallenna ja lähetä: Tallentaa LR-ilmoituksen ja lähettää sen liikenteenohjaukseen.

Muokkaa: Tallennetun LR-ilmoituksen muokkaaminen.

Lataa PDF: LR-ilmoituksesta luodaan PDF-dokumentti, joka sisältää kaaviokuvan rajoitteen alueesta. Jos LR-ilmoituksesta on otettu PDF-dokumentti, näkyy PDF-painikkeen perässä tästä merkinä väkänä . Dokumentin viimeisimmän lataus ajankohdan saa näkyviin, kun kursorin siirtää painikkeen kohdalle.

Lähetä: Lähettää LR-ilmoituksen liikenteenohjaukseen.

Poista: Poistaa LR-ilmoituksen luonnoksen. Lähetettyä LR-ilmoitusta ei voi enää poistaa.

6. Kartan käyttö ja kohteen valinta

6.1 Vaihtaminen Kartta- ja Kaavio -näkymien välillä

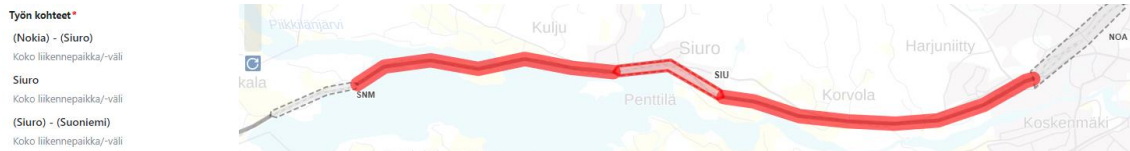
Kartta- ja kaavio -näkymien välillä voi vaihdella kartan vasemmasta yläreunasta löytyvää kartta-ikonia klikkaamalla.

6.2 Kartan ja kaavion käyttö kohteita määrittäessä

6.2.1 Liikennepaikkojen ja -välien valitseminen

Kokonainen liikennepaikka, liikennepaikkaväli, tai niiden joukko valitaan loitontamalla kartta ensiksi liikennepaikka-tarkkuustasolle, ja tekemällä valinta sen jälkeen kartalta klikkailemalla. Tehdyt valinnat värjäytyvät kartalla punaisella.

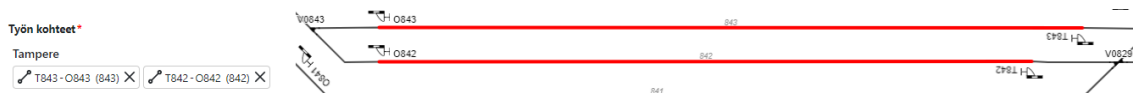
Esimerkki 1: Valittu yksi kokonainen liikennepaikka, sekä sitä ympäröivät liikennepaikkavälit:

6.2.2 Tunnusvälien valitseminen

Yksittäisiä elementtejä ja tunnusvälejä, sekä liikennepaikkoja ja liikennepaikkavälejä voi valita RUMAN kartalta ja kaaviosta klikkaamalla niitä hiirellä. Jotta elementtien ja tunnusvälien valinta onnistuu, on työnosan oltava muokkauksessa. Jos kartan zoomi-taso on korkealla, voi käyttäjä valita ainoastaan liikennepaikkoja tai -välejä. Kun karttaa suurentaa tarpeeksi lähelle, voi käyttäjä valita myös elementtejä ja tunnusvälejä. Jos käyttäjä valitsee yksitellen useita peräkkäisiä tunnusvälejä, pyrkii järjestelmä yhdistämään ne yhdeksi pidemmäksi tunnusväliksi.

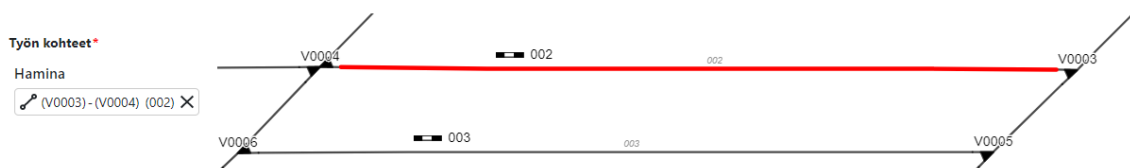
Esimerkki 2: Käyttäjä on valinnut kaaviosta kaksi tunnusväliä, kummatkin tunnusvälit ovat opastimelta opastimelle. Valitut tunnusvälit piirtyvät kaaviokuvaan punaisella värillä:

Esimerkki 3: Käyttäjä on valinnut kaaviosta tunnusvälin, tunnusvälin päissä olevat vaihteet kuuluvat työalueeseen:

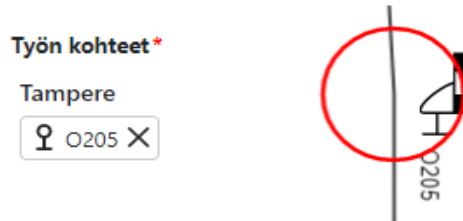
Esimerkki 4: Käyttäjä on valinnut kaaviosta tunnusvälin, joka rajoittuu vaihteisiin:

6.2.3 Elementtien valitseminen

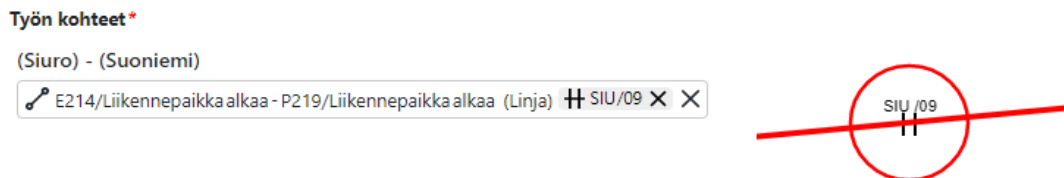
Yksittäinen elementti, kuten **vaihde** tai **opastin**, valitaan kirjoittamalla se Työn kohteisiin "Lisää kohde..." -tekstikenttään tai valitsemalla elementti klikkaamalla se kartalta tai kaaviosta. Valittu elementti piirtyy punaisella.

Esimerkki 5: Käyttäjä on valinnut yksittäisen opastimen:

Mikäli käyttäjä valitsee **baliisin** tai **tasoristeyksen**, valituksi tulee myös tunnusväli. Tunnusvälin tarkentavana tietona näkyy baliisin tai tasoristeyksen nimi.

Esimerkki 6: Käyttäjä on valinnut tasoristeyksen, jolloin tasoristeyksen tunnusväli tulee myös valituksi:

6.2.4 Usean tunnusvälin ja elementin valinta kerrallaan lassoamalla

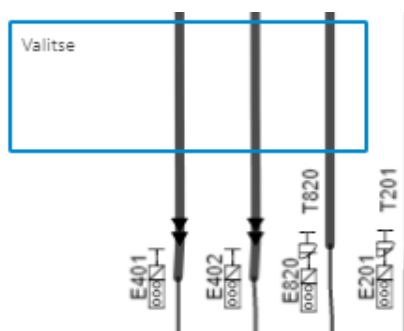
Valitaksesi useamman elementin tai tunnusvälin kerrallaan:

1. Siirry työosan muokkaukseen.
2. Paina **Ctrl**- ja vasen hiiren painike pohjaan.
3. Vedä hiirellä rajataksesi valittava alue (ruudulle ilmestyy sininen neliö, jolla haluttu alue rajataan).
4. Muodostuvan neliön sisään jäävät elementit ja/tai tunnusvälit tulevat valituksi, kun hiiren vasemman painikkeen vapauttaa.

Huom.

- Mikäli elementtityypin (esim. vaihteen tai opastimen) korostaminen on päällä, monivalinta valitsee vain kyseisiä elementtejä.
- Tämä on kätevä tapa valita esimerkiksi halutun alueen kaikki vaihteet, ilman että niitä jokaista tarvitsee klikata erikseen.

Esimerkki 7: Vierekkäisten tunnusvälien valinta lassoamalla:

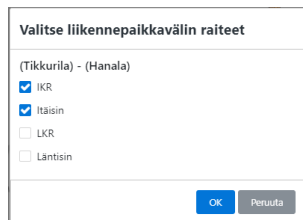

6.2.5 Yksittäisen raiteen valinta useampiraiteisella liikennepaikkavälillä

Valitaksesi koko liikennepaikkaväliltä yhden tai useamman raiteen:

1. Siirry työnosan muokkaukseen ja haluamasi liikennepaikkavälin kohdalle.
2. Zoomaa kartta liikennepaikka/-liikennepaikkaväli tasolle (**huom.** mikäli kartan zoomi-taso on liian lähellä, hiirellä tehtävä valinta kohdistuu liikennepaikkavälin yksittäisiin opastinväleihin, ei koko liikennepaikkaväliin).
3. Klikkaa hiirellä liikennepaikkaväliä.
4. Kartalle avautuu **Valitse liikennepaikkavälin raiteet** –raidevalintadialogi. Oletusarvoisesti kaikki raiteet ovat valittuina. (Huom. yksiraiteisella liikennepaikkavälillä ei raidevalintadialogia avaudu).
5. Varmista, että listalta on valittuna haluamasi raide tai raiteet.
6. Paina lopuksi **OK**-painiketta.

Esimerkki 8: Neliraiteiselta liikennepaikkaväliltä valitaan kaksi raidetta

6.2.6 Reittityökalun käyttö reitin kuvaamisessa

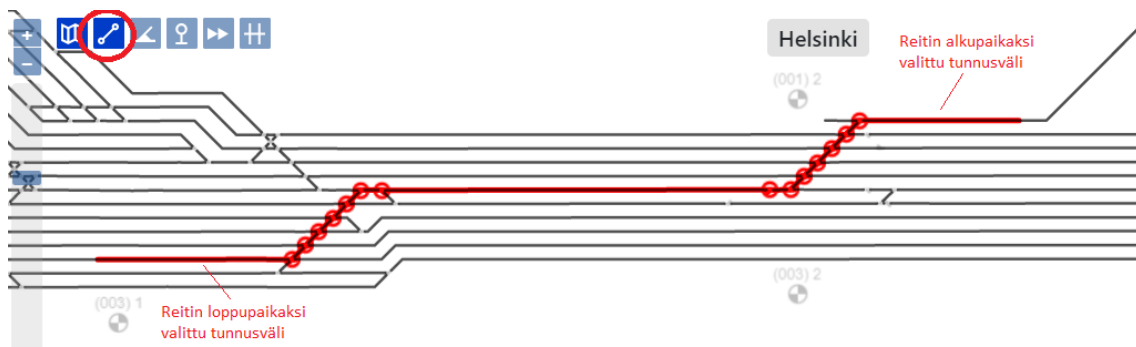

Reittityökalun avulla voi helposti valita kartalta useamman tunnusvälin mittaisia reittejä määrittämällä reitin alku- ja loppupisteen. Monimutkaisemmat reitit on mahdollista valita pienemmissä paloissa, valitsemalla edellisen reitinjakson loppupiste reittityökalulla seuraavan reitinjakson alkupisteeksi. Reittityökalu löytyy kartan vasemmasta ylälaidasta. Reittityökalun aktivointi ei onnistu, ellei työnosan muokkaus ole päällä.

Reitin valinta:

1. Siirry RT-ilmoituksen työnosan muokkaukseen ja valitse **reittityökalu** aktiiviseksi.
2. Klikkaa kartalla tai kaaviossa reitin alkupistettä, esimerkiksi vaihdetta tai tunnusväliä.
3. Siirrä hiiren osoitin reitin loppupisteeseen. Alku- ja loppupisteiden väliin jäävä reitti näkyy paksulla mustalla viivalla.
  - o Jos mustalla kuvattu reitti ei ole halutun mukainen, rakenna reitti pienemmissä paloissa
4. Klikkaa reitin loppupistettä, jolloin reitti tulee valituksi ja värjäytyy punaisella.

Esimerkki 9: Punaisella kuvattu reitti luotu valitsemalla tunnusväli reitin alku- ja loppupäästä:

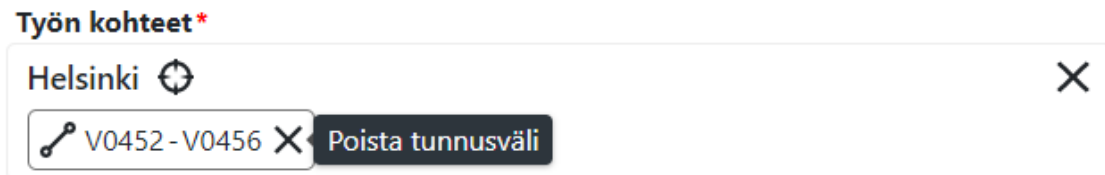

6.2.7 Työn kohteeseen valittujen tunnusvälien ja elementtien poistaminen

Voit poistaa Työn kohteesta elementtejä ja tunnusvälejä klikkaamalla kohteen perässä olevaa ruksia.

Liikennepaikkoja ja -välejä voi poistaa niiden perässä olevalla ruksilla.

Esimerkki 10: Kohteen poistaminen ruksilla:

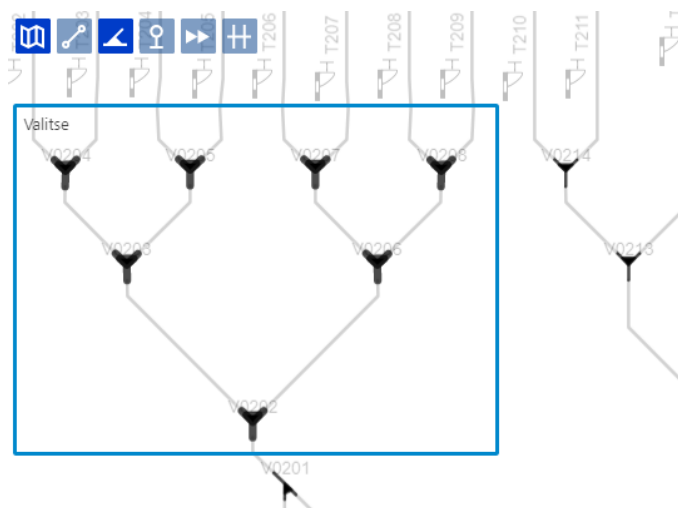
6.3 Elementtityypin korostaminen kartalla ja valinta

Elementtityypin valintaikonit löytyvät kartan vasemmasta yläreunasta. Elementtityypin valinta tulee mahdolliseksi vasta, kun karttaa on suurennettu tarpeeksi lähelle. Valintoja ovat vaihteet, opastimet, baliisit ja tasoristeykset. Vaihteita ja opastimia voi valita yksittäisinä elementteinä.

Mikäli käyttäjä valitsee baliisin tai tasoristeyksen, laajentaa järjestelmä valinnan kattamaan koko tunnusvälin, jonka sisällä kyseinen elementti on, ja elementtietä jää tunnusvälille tarkennukseksi.

Esimerkki 11: Joukko vaihteita on helppo valita kerralla kartalta korostamalla ne ensiksi vaihdetyökalulla ja sen jälkeen valitsemalla ne lassolla (kts. lassoaminen kohta 6.2.4.):

6.4 Elementtien ja liikennepaikkojen haku kartalta

Haku elementin, liikennepaikan tai liikennepaikkavälin nimellä onnistuu kirjoittamalla nimi tai nimen osa haku-kenttään, joka löytyy kartan oikeasta yläreunasta. Haku toimii ennakoivalla tekstinsyötöllä, eli järjestelmä ehdottaa käyttäjälle parhaiten sopivia osumia. Kartta kohdistetaan automattisesti haetun elementin tai liikennepaikan kohdalle, kun käyttäjä klikkaa sitä haku-listasta.

vq		
	V0112 (Karhukangas) - (Ylivieska)	(008) 628+0997
	V0001 (Nurmes) - (Valtimo)	(006) 787+0091
	V0002 (Tainala) - (Iisalmi)	(005) 548+0515

6.5 Kartta- ja kaavionäkymän lähentäminen ja loitontaminen

Karttaa ja kaaviota voi loitontaa tai lähentää (zoom) joko hiiren rullapainikkeella, tai kartan vasemmasta reunasta löytyvällä "+/-" -hissillä.

Huom.

- Zoom-taso vaikuttaa kartan elementtien näkyvyyteen.
- Korkeimmalla zoom-tasolla näkyvät ainoastaan liikennepaikat ja liikennepaikkavälit. Tarkemmalla zoom-tasolla näkyvät myös yksittäiset elementit, kuten vaihteet ja opastimet.